

Óbyggðanefnd
01 261

Ársreikningur 2023

Efnisyfirlit

	Bls.
Skýrsla og áritun forstöðumanns	2
Yfirlit um afkomu ársins	3
Efnahagsreikningur	4
Sjóðstreymisyfirlit	5
Yfirlit um fjárveitingar eftir fjárheimildaliðum	6
Skýringar	7

Óbyggðanefnd

kt. 580998-3139

Borgartún 29, 105 Reykjavík

Skýrsla og áritun forstöðumanns

Óbyggðanefnd er ríkisaðili í A1-hluta ríkissjóðs. Nefndin er sjálfstæð stjórnáslunefnd sem starfar á grundvelli III. kafla Þjóðlendulaga og hefur þrjúþætt hlutverk:

1. Að kanna og skera úr um hvaða land telst til Þjóðlendna og hver séu mörk þeirra og eignarlanda, 2. að skera úr um mörk þess hluta Þjóðlendu sem nýttur er sem afréttur og 3. að úrskurða um eignarréttindi innan Þjóðlendna. Nefndin er sjálfstæð og óháð stjórnáslunefnd sem skipað er til hliðar við hið almenna stjórnkerfi ríkis og sveitarfélaga.

Starfsemin fellur undir málefnasvið 9 og málaflokk 30 samkvæmt flokkun í fjárlögum.

Á árinu 2023 var ársveltan kr. 282,9 milljónir og afkoma kr. 15,5 milljónir. Samkvæmt efnahagsreikningi er hrein eign kr. 19,3 milljónir í árslok og eignir samtals kr. 47,0 milljónir.

Starfsemin á árinu 2023 byggir á heimildum í fjárlögum og fjáráukalögum fyrir árið 2023. Yfirlit um stöðu fjárveitinga og breytingar ársins er á bls. 6.

Það er álit mitt að ársreikningur 2023 gefi glögga mynd af rekstri, eignum, skuldum og eiginfjárstöðu í samræmi við lög um opinber fjármál.

Forstöðumaður staðfestir hér með ársreikning Óbyggðanefndar fyrir árið 2023 með rafrænni undirritun sinni.

Sigmar Aron Ómarsson
Frankvæmdastjóri

(undirritað rafrænt)

Yfirlit um afkomu ársins 2023

	Skýr	2023	2022
Tekjur			
Tekjufærsla fjárveitinga	2	282.700.000	115.400.000
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	2	<u>212.874</u>	<u>229.427</u>
Tekjur samtals		282.912.874	115.629.427
Gjöld			
Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður	3	65.461.016	57.545.130
Annar rekstrarkostnaður	4	201.762.515	57.276.711
Vaxtagjöld, verðbætur og gengistap		889	0
Afskriftir og niðurfærslur	5	<u>212.874</u>	<u>229.427</u>
Gjöld samtals		267.437.294	115.051.268
Afkoma ársins		<u>15.475.580</u>	<u>578.159</u>

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti yfirlits um afkomu ársins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2023

	Skýr	31.12.2023	31.12.2022
Eignir			
Tengdir aðilar	6	46.880.940	27.855.176
Varanlegir rekstrarfjármunir	7	86.159	299.033
Eignir samtals		<u>46.967.099</u>	<u>28.154.209</u>
Skuldir			
Tengdir aðilar	6	8.891.394	10.943.412
Viðskiptaskuldir		4.869.702	671.195
Ýmsar skammtímaskuldir	8	8.638.509	7.234.814
Frestun tekjufærslu fjárfestingarheimilda	9	5.262.562	5.475.436
Skuldir samtals		<u>27.662.167</u>	<u>24.324.857</u>
Eignir samtals að frádrögnum skuldum samtals		19.304.932	3.829.352
Eigið fé			
Hrein eign	10	19.304.932	3.829.352
Eigið fé samtals		<u>19.304.932</u>	<u>3.829.352</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u>46.967.099</u>	<u>28.154.209</u>
Aðrar upplýsingar	11		

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti efnahagsreiknings.

Sjóðstreymisýfirlit ársins 2023

	Skýr	2023	2022
Rekstrarhreyfingar			
Hreint veltufé frá rekstri:			
Afkoma ársins		15.475.580	578.159
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:			
Afskriftir	5	212.874	229.427
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára		(212.874)	(229.427)
		<u>15.475.580</u>	<u>578.159</u>
Lækkun (hækkun) rekstrartengdra eigna:			
Tengdir aðilar		(21.077.782)	360.825
Hækkun (lækkun) rekstrartengdra skulda:			
Skammtímaskuldir		5.602.202	(938.984)
		<u>(15.475.580)</u>	<u>(578.159)</u>
		<u>0</u>	<u>0</u>
Handbært fé frá rekstri			
		<u>0</u>	<u>0</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé			
Handbært fé í byrjun árs		0	0
		<u>0</u>	<u>0</u>
Handbært fé í árslok			
		<u>0</u>	<u>0</u>

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti sjóðstreymisýfirlits.

Yfirlit um fjárveitingar eftir fjárheimildaliðum

	Fjárveiting til rekstrar	Fjárveiting til fjárfestinga	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum 2023	277.800.000	0	277.800.000
Fjáraukalög	1.300.000	0	1.300.000
Fjárveiting skv. fjárlögum og fjáraukalögum	279.100.000	0	279.100.000
Millifærslur og aðrar breytingar fjárheimilda			
Launabætur	3.600.000	0	3.600.000
Fjárveiting ársins	282.700.000	0	282.700.000
Staða fjárveitinga fyrri ára í lok árs 2022, (umframráðstafað)	3.829.352	5.176.403	9.005.755
Fjárveiting til ráðstöfunar á árinu	286.529.352	5.176.403	291.705.755
Ráðstöfun ársins að frádregnum sértekjum	(267.224.420)	0	(267.224.420)
Staða fjárveitinga í lok árs 2023	19.304.932	5.176.403	24.481.335

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um opinber fjármál og ákvarðanir reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs auk þess að styðjast við ákvæði laga um ársreikninga eftir því sem við á. Hér er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum sem beitt er við gerð ársreikningsins. Reikningsskilin eru skv. kostnaðarverðsreglu og eru á rekstrargrunni að öðru leyti en sjóðstreymi sem er á greiðslugrunni.

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Aðferðir þessar eiga sér stoð í alþjóðlegum reikningsskilastöðlum, IPSAS, ákvörðunum reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs eða styðjast við ákvæði ársreikningalaga, en raunverulegt verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir getur við sölu eða innlausn reynst annað en niðurstaða samkvæmt matinu.

Innlausn tekna

Tekjur af afhendingu á vörum og þjónustu til þriðja aðila eru metnar á gangvirði móttækis endurgjalds. Tekjur af sölu vöru eru færðar þegar verulegur hluti áhættu og ávinnings af eignarhaldi hefur færst til kaupanda. Tekjur vegna veittrar þjónustu eru færðar línulega yfir þann tíma sem þjónustan er veitt, nema fyrir liggi atvik sem betur lýsir lokum viðskiptanna.

Fjárveitingar til rekstrar ársins eru færðar til tekna á árinu.

Fjárveitingar sem ætlaðar eru til fjárfestinga eru færðar til tekna þannig að þær mæti þeim kostnaði sem af fjárfestingunni hlýst í formi afskrifta, úreldingar eða sölutaps.

Gjöld

Gjöld eru færð á því tímabili þegar til þeirra er stofnað.

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Liggi kostnaðarverð ekki fyrir er miðað við metið gangvirði sem kostnaðarverð. Ef eignar er aflað án endurgjalds eða gegn vægu endurgjaldi er eignin færð til tekna á gangverði, þegar gangvirði verður ákvarðað með áreiðanlegum hætti, í yfirlit um afkomu.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan notkunartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna þannig að kostnaðarverði, eða matsvirði, að frádregnu niðurlagsverði sé dreift á notkunartíma eignarinnar. Afskriftaraðferð, notkunartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörsdegi og breytt ef við á.

Áætlaður notkunartími varanlegra rekstrarfjármuna er sem hér segir eftir flokkum:

Áhöld, tæki og búnaður ..... 3-10 ár

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Söluverð og þar með talinn söluhagnaður eigna myndar heimild til endurnýjunar eigna og er meðhöndlað sem fjárfestingarheimild. Tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði á söludegi og er hluti af afkomu ársins.

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í yfirlit um afkomu þegar hann fellur til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbótum er ætlað að hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími breytist. Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Skýringar

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að frádreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum stofnunarinnar.

Handbært fé

Handbært fé og jafngildi þess eru færð í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir eru skráðar eftir mati á þeim útgjöldum sem þarf til að gera upp skuldbindinguna. Skuldir sem gerast upp eftir lengri tíma en 12 mánuði, aðrar en orlofsskuldbinding, eru skráðar á núvirði áætlaðs framtíðarsjóðstreymis vegna greiðslu þeirra.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru framtíðarútgjöld og -skuldir í samningum sem gerðir hafa verið á reikningsskiladegi.

Skuldbindingar eru flokkaðar þannig:

- leiguskuldbinding: óuppsegjanlegar rekstrarleigugreiðslur með leigutíma umfram eitt ár
- uppsegjanlegar skuldbindingar með viðurlögum eða útgöngukostnaðarákvæðum í samningi, eru færðar á því verði sem nemur viðurlögum eða útgöngukostnaði (það er lágmarks framtíðargreiðslur)

Skuldbindingar um greiðslu vaxta af skuldum, skuldbindingar um framlög og skuldbindingar sem tengjast ráðningarsamningum starfsmanna eru ekki taldar með í samantekt um skuldbindingar.

Tengdir aðilar

Tengdir aðilar er ríkissjóður og aðrir ríkisaðilar í A-hluta ríkissjóðs.

Samanburðarfjárhæðir

Þar sem við á hefur samanburðarfjárhæðum verið breytt til þess að gæta samræmis við breytingu á framsetningu þessa árs.

Skýringar

2023 2022

2 Tekjufærsla fjárveitinga

Fjárveiting ársins	282.700.000	115.400.000
Tekjufærsla frestaðra tekna	212.874	229.427
	<u>282.912.874</u>	<u>115.629.427</u>

Yfirlit um fjárveitingar ársins, breytingar þeirra og stöðu í árslok:

	Rekstur	Rekstrar- tilfærslur	Fjármagns- tilfærslur	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum	277.800.000	0	0	277.800.000
Fjárlög	1.300.000	0	0	1.300.000
Launabætur	3.600.000	0	0	3.600.000
Fjárveiting til tekna	282.700.000	0	0	282.700.000
Ráðstöfun ársins, skv. yfirliti um afkomu að frádregnum sértekjum ..	(267.224.420)	0	0	(267.224.420)
Staða fjárveitinga ársins í lok árs	15.475.580	0	0	15.475.580

3 Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður

Laun	52.479.579	47.851.524
Orlof, breyting	1.342.845	(877.169)
Launatengd gjöld	11.073.467	10.221.142
Starfsmannakostnaður	565.125	349.633
	<u>65.461.016</u>	<u>57.545.130</u>
Meðalfjöldi stöðugilda	2,6	3,4

4 Annar rekstrarkostnaður

Bækur, ritföng, filmur o.fl.	247.787	74.338
Ýmis tæki og áhöld	49.423	121.752
Orkugjafar	37.863	510
Matvæli	756.907	553.707
Almennar rekstrarvörur	80	0
Vörukaup, almenn	<u>1.092.060</u>	<u>750.307</u>
Fundir, námskeið, risna	186.994	118.500
Ferðir, uppihald	2.771.491	4.216.423
Akstur	965.944	374.910
Sérfræðiþjónusta	210.973.937	44.767.841
Innheimta, umboðs-, sölu- og þjónustugjöld	17.546	8.418
Auglýsingar og kynningarstarfsemi	287.822	1.030.008
Prentun, póstur, flutningar og önnur þjónusta	664.969	663.563
Funda- og ferðakostnaður, akstur og ýmis sérfræðiþjónusta	<u>215.868.703</u>	<u>51.179.663</u>

Skýringar

	2023	2022
4 Annar rekstrarkostnaður, (frh.)		
Samningsbundin kaup og leiga	360.032	532.162
Afnotagjöld	493.696	630.152
Leigugjöld	2.263.388	323.568
Notkun véla og flutningatækja	0	328.400
Verkkaup	527.253	142.444
Kostnaðarhlutdeild	1.157.383	3.390.015
Leigugjöld, verkkaup, bætur, tryggingar, opinber gjöld o.fl.	4.801.752	5.346.741
Hlutdeild annarra í kostnaði	(20.000.000)	0
Annar rekstrarkostnaður samtals	201.762.515	57.276.711
5 Afskriftir		
Áhöld, tæki og búnaður	212.874	229.427
	212.874	229.427
	31.12.2023	31.12.2022
6 Tengdir aðilar		
Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.		
<i>Kröfur á tengda aðila:</i>		
Viðskiptareikningur við ríkissjóð	26.880.940	27.855.176
	46.880.940	27.855.176
<i>Skuldir við tengda aðila:</i>		
Viðskiptareikningar við ríkisaðila í A-hluta ríkissjóðs	8.891.394	10.943.412
	8.891.394	10.943.412
7 Varanlegir rekstrarfjármunir		
Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:		
Áhöld, tæki og búnaður	86.159	299.033
	86.159	299.033
Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig í árslok 2023:		
	Áhöld, tæki og búnaður	Samtals
Staða 01.01.2023	3.591.862	3.591.862
	3.591.862	3.591.862
Afskriftir 01.01.2023	3.292.829	3.292.829
Afskrift ársins	212.874	212.874
	3.505.703	3.505.703
Staða 31.12.2023	86.159	86.159

Skýringar

	31.12.2023	31.12.2022
8 Ýmsar skammtímaskuldir		
Ógreitt orlof	8.559.247	7.216.402
Önnur ógreidd gjöld	79.262	18.412
	8.638.509	7.234.814

9 Frestun tekjufærslu fjárveitinga til fjárfestinga

Ríkissjóður fjármagnar rekstur stofnunarinnar, þar með taldar fjárfestingar. Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum er í eðli sínu fyrirframgreiðsla kostnaðar sem dreift er til gjalda á notkunartíma eignarinnar í formi afskrifta. Við innfærslu eignanna eru færðar frestaðar tekjur vegna fjárveitinga til fjárfestinga sem færast til tekna á eftirstöðvum notkunartíma eignanna eða falla niður við sölu eignarinnar nema söluandvirðið verði notað til endurfjárfestingar.

Frestaðar tekjur vegna fjárfestingafjárveitinga	86.159	299.033
Ónotuð fjárveiting til fjárfestinga (Umframráðstafað)	5.176.403	5.176.403
	5.262.562	5.475.436

	Frestaðar tekjur vegna fjárfestinga	Fjárfestinga- fjárveiting	Samtals frestaðar tekjur
Staða 01.01.2023	299.033	5.176.403	5.475.436
Tekjufærsla frestaðra tekna	(212.874)	0	(212.874)
	86.159	5.176.403	5.262.562

Af frestuðum tekjum vegna fjárfestinga í árslok 2023 munu kr. 0,1 milljónir koma til tekna á árinu 2024.

10 Eigið fé

Yfirlit um breytingar á eiginfjárreikningum;

Hrein eign

Jöfnuður 1.1.	3.829.352	3.251.193
Afkoma ársins	15.475.580	578.159
Jöfnuður 31.12.	19.304.932	3.829.352

Ráðstöfun afkomu ársins og yfirfærsla eiginfjár yfir á næsta ár er háð frekari yfirferð og byggir endanleg ákvörðun á reglum sem fjármála- og efnahagsráðuneyti setur út frá 30. gr. laga um opinber fjármál í samráði við viðkomandi fagráðuneyti. Niðurstaðan verður birt í séryfirliti með ríkisreikningi.

Skýringar

11 Aðrar upplýsingar

Skuldbindandi samningar

Stofnunin hefur gert þjónustusamning við Þjóðskjalasafn Íslands um gagnaöflun vegna rannsóknarskyldu nefndarinnar, árlegar greiðslur eru kr. 53 milljónir og áætluð verklok eru árið 2024. Óbyggðanefnd leigir húsnæði af Framkvæmdasýslunni - Ríkiseignum, árleg greiðsla húsaleigu er áætluð kr. 2,23 milljónir, aðrir samningar 0,77 mkr.

Veðsetningar

Engar veðsetningar eru áhvílandi á eignum í árslok 2023.

Veittar ábyrgðir

Ekki hefur verið gengist í ábyrgðir vegna þriðja aðila.

Óafturkallanleg loforð

Ekki hafa verið veitt nein óafturkallanleg loforð sem hafa áhrif á framtíðarrekstur.

Atburðir eftir reikningsskiladag

Engir atburðir hafa átt sér stað eftir reikningsskiladag sem hafa áhrif á fjárhagsstöðu og upplýsingar í ársreikningi.